

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Toma Nadejda,

Judecătorii: Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Guzun Ion,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Cuzmenco Irina în numele inculpatului Cojocari Renat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Cojocari Renat xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.02.2018 – 20.12.2019;

Instanța de apel: 24.01.2020 – 10.09.2020;

Instanța de recurs: 20.11.2020 – 08.06.2021.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești (sediul Ialoveni) din 20 decembrie 2019, Cojocari Renat a fost achitat de sub învinuirea înaintată în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Potrivit rechizitoriului Cojocari Renat se învinuiește în aceea că, în perioada decembrie 2016, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o persoană neidentificată de organul de urmărire penală pe nume Victor, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, în interes material, folosindu-se de încrederea cet. Mahu Filip, prin inducerea în eroare a acestuia cu prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, după un plan bine determinat din timp, intenționat, sub pretextul acordării serviciilor de reparație a frigiderelor s-au deplasat în s. Molești, r-nul Ialoveni, la ÎI „La stadion Mahu”, a cărui administrator este cet. Mahu Filip, unde prezentându-se ca meșteri în reparația frigiderelor, au însușit de la ultimul, bani în sumă de 250 euro, care conform cursului Băncii Naționale a Republicii Moldova constituia suma de 5 279,58 lei, și două geamuri-vitrine pentru frigider cu prețul sticlei vitrinei estimată la 2 000 lei și prețul sticlei vitrinei laterale estimată la 800 lei, cauzându-i părții vătămate Mahu Filip daune materiale în proporții considerabile în sumă de 8 079,58 lei.

Astfel, acțiunile lui Cojocari Renat, au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, care a produs daune considerabile, săvârșită de două persoane.*

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cojocari Renat să fie recunoscut vinovat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, și să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1 000 unități convenționale.

În motivarea apelului a indicat, că prima instanță eronat a apreciat probele cercetate în instanța de judecată.

A menționat, că potrivit declarațiilor lui Cojocari Renat, acesta practica activitate de reparație a frigiderilor, însă această activitate nu era înregistrată în modul corespunzător și nu avea licență sau patent.

De asemenea, a precizat acuzarea că Cojocari Renat nu a comunicat motivul pentru care până la data de 11 mai 2017, nu a telefonat partea vătămată pentru ca să-i transmită sticlele comandate, însă după ce a intervenit organul de urmărire penală, acesta a ridicat de la Romanciuc Dmitri sticlele pentru frigider.

Astfel, a indicat că vinovăția lui Cojocari Renat în săvârșirea infracțiunii incriminate, se confirmă prin următoarele probe, și anume: declarațiile părții vătămate Mahu Filip, declarațiile martorului Romanciuc Dmitri, procesul-verbal de examinare a obiectului - înregistrarea video, procesul-verbal de prezentare a persoanei după fotografie, procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice de intrare-ieșire prin intermediul telefonului mobil cu nr. xxxxx și xxxxx.

În opinia acuzării, intenția lui Cojocari Renat în săvârșirea infracțiunii incriminate, se probează prin faptul că acesta a comunicat că nu practică activitate legală de reparație a frigiderelor, iar faptul că inculpatul și-a schimbat numărul de telefon, atestă intenția acestuia directă de a se eschiva de la îndeplinirea angajamentului asumat și de a însuși bunurile prin escrocherie.

A mai susținut acuzarea, că Cojocari Renat a avut posibilitatea reală să recupereze prejudiciul cauzat prin infracțiune, întrucât cunoștea datele și adresa părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2020, a fost admis apelul, casată sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cojocari Renat, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, echivalentul a 50 000

(cincizeci mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și exercita activități administrative de dispoziție ori organizatorică-economice pe un termen de 3 (trei) ani.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că careva probe noi acuzarea și apărarea, în instanța de apel nu au prezentat, solicitându-se doar verificarea și aprecierea probelor cercetate în cadrul primei instanțe.

Astfel, instanța de apel a constatat, că Cojocari Renat, în perioada decembrie 2016, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o persoană neidentificată de organul de urmărire penală pe nume Victor, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, în interes material, folosindu-se de încrederea cet. Mahu Filip, prin inducerea în eroare a acestuia cu prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, după un plan bine determinat din timp, intenționat, sub pretextul acordării serviciilor de reparație a frigiderelor s-au deplasat în sat. Molesti, r-nul Ialoveni, la ÎI „La stadion Mahu”, a cărui administrator este cet. Mahu Filip, unde prezentându-se ca meșteri în reparația frigiderelor, au însușit de la ultimul, bani în sumă de 250 euro, care conform cursului Băncii Naționale a Republicii Moldova constituia 5 279,58 lei, și două geamuri-vitrine pentru frigider cu prețul sticlei vitrine estimată la 2 000 lei și prețul sticlei vitrinei laterale estimată la 800 lei, cauzându-i părții vătămate Mahu Filip daune materiale în proporții considerabile în sumă de 8 079,58 lei.

Instanța de apel a conchis, că prin acțiunile sale intenționate Cojocari Renat a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, care a produs daune considerabile, săvârșită de două persoane.*

În opinia instanței de apel, prima instanță eronat a apreciat probele, și nu a luat în considerație prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din care motiv greșit a conchis că inculpatul Cojocari Renat urmează a fi achitat de sub învinuirea înaintată.

Instanța de apel a stabilit, că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de escrocherie se dovedește prin următoarele probe veridice, concludente, pertinente și utile, care coroborează între ele, și anume: declarațiile părții vătămate Mahu Filip (f.d.195, 196, vol.I); declarațiile martorului Romaniuc Dmitri; declarațiile martorului Gavrilan Gheorghe (f.d.205, 206, vol.I); declarațiile martorului Rahimbaev Umar (f.d. 207, vol.I); plângerea cet. Mahu Filip (f.d.15, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului – înregistrarea video cu denumirea „eh0 1-2016122612490 l.mp4.” (f.d.24, vol.I); procesul-verbal de prezentare a persoanei după fotografie (f.d.44, vol.I); procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice de intrare-ieșire efectuate de la operatorul național de telefonie

mobilă SA „Orange” prin intermediul telefonului mobil cu numărul xxxxx și xxxxx: Raport – CPR91414-17.xls.de la compania „Orange”. (f.d.31, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectelor ridicate la data de 12 mai 2017 (f.d.63, vol.I).

Prin urmare, instanța de apel a conchis, că probatoriul administrat demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului Cojocari Renat în săvârșirea infracțiunii incriminate și combat argumentele inculpatului potrivit cărora nu a dobândit ilicit mijloace bănești de la partea vătămată și nu l-a indus în eroare.

Instanța de apel a precizat, că prin Legea nr. 179/26.07.2018, pentru modificarea unor acte legislative, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 309- 320/498, 17.08.2018, la art. 190 Cod penal, în dispoziția alin. (1), textul „înșelăciune sau abuz de încredere” s-a substituit cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”, iar în dispoziția alin. (2), s-a exclus lit. c).

În acest sens, instanța de apel a stabilit că acțiunile inculpatului Cojocari Renat urmează a fi corect recalificate de la art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal (în redacția Legii nr. 985- XV din 18.04.2002), în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal (în redacția Legii nr. 179/26.07.2018).

Astfel, instanța de apel a conchis, că Cojocari Renat a recurs la utilizarea unor metode dolosive, apte a induce și a menține în eroare persoana vătămată la încheierea și executarea acordului, menționând că prezentarea frauduloasă, denaturată sau alterată a realității trebuie să fie aptă de a inspira încrederea victimei și de a o induce în eroare, de a o amăgi sau de a o menține în eroare produsă anterior. Acțiunea de inducere în eroare ori menținerea în eroare se poate realiza prin orice mijloace. Nu are relevanță dacă partea vătămată s-a lăsat mai ușor ori mai greu indus în eroare.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că pentru existența escrocheriei, în modalitatea în care este incriminată inculpatului conform rechizitoriului, și după cum s-a constatat în ședința instanței de apel, se atestă trecerea unor mijloace bănești din proprietatea sau posesia victimei în proprietatea inculpatului Cojocari Renat, ce aparțineau părții vătămate, reținând și prezența diminuării reale a patrimoniului părții vătămate ca element obligatoriu al sustragerii, întrucât în cazul escrocheriei urmează ca partea vătămată să transmită bunurile în mod aparent benevol făptuitorului.

Instanța de apel a precizat, că bunurile a căror sustragere este incriminată conform rechizitoriului, au fost transmise de către partea vătămată benevol inculpatului Cojocari Renat prin prezentarea ca adevărată a unei fapte

mincinoase. Partea vătămată fiind dusă în eroare, iar inculpatul, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o persoană neidentificată de organul de urmărire penală pe nume Victor, sub pretextul acordării serviciilor de reparație a frigiderelor, unde prezentându-se ca meșteri în reparația frigiderelor, au însușit de la ultimul, bani în sumă de 250 euro, care conform cursului Băncii Naționale a Republicii Moldova constituia suma de 5 279,58 lei, și două geamuri-vitrine pentru frigider cu prețul sticlei vitrinei estimată la 2 000 lei și prețul sticlei vitrine laterale estimată la 800 lei, cauzându-i părții vătămate Mahu Filip daune materiale în proporții considerabile în sumă de 8 079,58 lei.

Instanța de apel a reținut, că deși inculpatul a restituit victimei suma însușită de 250 euro, acest fapt s-a datorat acțiunilor insistente ale părții vătămate, ulterior săvârșirii infracțiunii, și anume după pornirea dosarului penal în privința lui Cojocari Renat, iar faptul restituirii de către inculpat a unei părți din suma însușită, constituie recuperarea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Totodată, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a constatat că pentru a însuși sumele de bani transmise de către părțile vătămate, inculpatul folosea diferite pretexte, iar intenția reală a acestuia fiind de a însuși sumele de bani primite, neexecutând obligațiile asumate. Intenția lui Cojocari Renat la săvârșirea infracțiunii se mai probează și prin faptul, că acesta fiind audiat a declarat că nu practică activitate legală de reparația frigiderelor, iar faptul că acesta și-a schimbat numărul de telefon, indică la intenția lui directă de a se eschiva de la îndeplinirea angajamentului asumat și la intenția de însușire a bunurilor prin escrocherie.

La fel, instanța de apel a precizat că intenția directă a inculpatului la dobândirea bunurilor și mijloacelor bănești prin infracțiune, se demonstrează și prin faptul că Cojocari Renat, după intrarea în posesie a bunurilor și mijloacelor bănești dobândite prin escrocherie, și-a schimbat numărul de telefon intenționat pentru a șterge urmele infracțiunii și a obține scopul infracțional impus din start de dobândire a bunurilor infracționale.

Intenția de dobândire a bunurilor și mijloacelor bănești prin escrocherie se mai probează și prin faptul, că Cojocari Renat și persoana neidentificată de organul de urmărire penală pe nume Victor, pentru a obține scopul infracțional scontat și a intra în posesia mijloacelor bănești, inspira credibilitatea victimei, care nu dorea să achite integral suma solicitată, și i-au comunicat că sticlele comandate urmează a fi confecționate peste hotarele Republicii Moldova, în acest sens asigurându-l că timp de o săptămână vor instala sticlele comandate.

Mai mult, instanța de apel a menționat, că suma de 50 euro transmisă inițial de partea vătămată, asigură în mare parte toate cheltuielile pentru confecționarea sticlelor, însă Cojocari Renat și persoana neidentificată de organul de urmărire penală pe nume Victor, au insistat la toată suma de 250

euro, ceea ce reprezintă intenția acestora de a-și realiza scopul criminal.

Instanța de apel a mai stabilit și faptul, că Cojocari Renat a evitat să prezinte careva detalii referitor la persoana neidentificată de organul de urmărire penală pe nume Victor, cu care împreună și prin înțelegere prealabilă au săvârșit escrocheria incriminată, or, în contextul în care inculpatul a comunicat că a acționat legal, acesta urma să prezinte date despre persoana neidentificată de organul de urmărire penală, care ar confirma poziția inculpatului referitor la faptul că se ocupau de reparația frigiderelor și nu acționau cu intenția de dobândire a bunurilor prin escrocherie, întrucât restituirea prejudiciului cauzat de către Cojocari Renat a avut loc doar după identificarea ultimului de către organul de urmărire penală, aceasta nefiind o acțiune benevolă de restituire a prejudiciului.

În opinia instanței de apel, în perioada decembrie 2016 – mai 2017, Cojocari Renat a avut posibilitatea reală de a recupera prejudiciul cauzat prin infracțiune, însă nu a întreprins nici o acțiune în acest sens, deși cunoștea datele de contact ale părții vătămate.

De asemenea, instanța de apel a precizat că pentru prestarea serviciilor de reparație a frigiderelor este necesară obținerea unei autorizații legale prin intermediul unei persoane juridice, or, Cojocari Renat nu deține o astfel de autorizație și cunoștea că acționează ilegal, astfel că prin prisma codului civil, acțiunile acestuia nu pot fi calificate ca un contract de bună credință, deoarece inculpatul, legal nu era în drept să acorde servicii de reparație sau să încheie un careva contract în acest sens.

Referitor la stabilirea pedepsei inculpatului Cojocari Renat, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de faptul că infracțiunea săvârșită de inculpat face parte din categoria infracțiunilor grave, de persoana celui vinovat, de rolul acestuia la săvârșirea infracțiunii, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de faptul că potrivit art. 76 Cod penal, nu au fost stabilite careva circumstanțe atenuante, precum și de faptul că conform art. 77 Cod penal, nu au fost stabilite careva circumstanțe agravante, instanța de apel a conchis că reeducarea și corectarea inculpatului Cojocari Renat poate fi realizată și fără privarea acestuia de libertate, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, echivalentul a 50 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și exercita activități administrative de dispoziție ori organizatorică-economice pe un termen de 3 ani.

5. Avocatul Cuzmenco Irina în numele inculpatului în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului menționează, că acțiunile inculpatului Cojocari Renat nu întrunesc elementele componente ale infracțiunii prevăzute

de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Astfel, consideră că prima instanță corect a constatat că în acțiunile lui Cojocari Renat lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie, și anume latura obiectivă (fapta prejudiciabilă) și latura subiectivă.

Precizează apărarea, că fapta prejudiciabilă ca component a laturii obiective a infracțiunii de escrocherie este formată din două acțiuni, și anume acțiune principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, și acțiunea sau inacțiunea adiciantă, care în speță se manifestă prin inducerea în eroare a persoanei prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului.

În acest sens, susține că pentru executarea serviciului, Cojocari Renat a comandat confecționarea sticlelor la o firmă specializată, administratorul căreia este Romanciuc Dmitrii, pentru ce a achitat și un avans, astfel că motivul neexecutării a obligației față de Mahu Filip, a fost amânarea executării până când colegul lui Cojocari Renat, pe nume Victor, va reveni în țară, deoarece inculpatul nu cunoaște cum se instalează sticlele de la vitrina frigiderului.

Indică apărarea că la caz sunt relații juridico-civile, întrucât a fost încheiat în formă verbală un contract de prestări servicii privind confecționarea și instalarea geamurilor-vitrină și procurarea/instalarea unui bloc electronic, iar suma de 200 euro, a fost luată de către Cojocari Renat și colegul său pe nume Victor, ca plată pentru serviciile comandate de partea vătămată.

De asemenea, au fost preluate și două sticle ca model pentru confecționarea geamurilor-vitrine, fapt confirmat prin procesul-verbal de audiere a părții vătămate din 22 februarie 2017.

Mai susține, că suma integrală care a fost transmisă de către partea vătămată lui Cojocari Renat pentru efectuarea lucrărilor privind confecționarea vetrinei, inclusiv demontarea și montarea, cheltuieli de transport, a fost suma de 200 euro, și nu suma de 250 euro, or, potrivit recepsei eliberată de partea vătămată pentru confirmarea restituirii de către Cojocari Renat, a sumei primită pentru confecționarea vitrinii, este indicată suma de 200 euro (f.d.192, vol.I), recepisa fiind scrisă personal de către partea vătămată, fapt confirmat de ultimul în cadrul ședinței de judecată.

Prin urmare, conchide apărarea că în speță nu s-a demonstrat dobândirea ilicită a bunurilor părții vătămate, în contextul în care acestea au fost luate în baza unui contract de prestări servicii.

Consideră, că instanța de apel greșit a reținut faptul că acțiunile lui Cojocari Renat nu pot fi calificate ca un contract de bună credință, deoarece acesta nu era legal în drept să acorde servicii de reparație sau să încheie un careva contract în acest sens, or, lipsa unei autorizații pentru efectuarea unor activități nu are ca consecință tragerea la răspundere penală în baza art. 190 Cod penal.

Precizează, că fiind demontate vitrinele de la frigider, Cojocari Renat a început să execute angajamentul asumat față de Mahu Filip, fapt confirmat prin

declarațiile martorilor Umar Rahimbaev și Romanciuc Dmitrii, în coroborare cu declarațiile părții vătămate și declarațiile inculpatului.

În opinia apărării, soluția instanței de apel se întemeiază doar pe declarațiile părții vătămate, întrucât celelalte probe care demonstrează nevinovăția lui Cojocari Renat în învinuirea înaintată, au fost respinse, or, în speță a avut loc transmiterea de către partea vătămată și preluarea de către inculpat, a sumei de 200 euro, cu titlu de plată pentru serviciile comandate, preț convenit între părțile contractante, și sticlele vechi ca model.

Cu referire la acțiunea/inacțiunea adiciantă, și anume inducerea în eroare a persoanei prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, consideră apărarea că și acest component al laturii obiective lipsește în acțiunile lui Cojocari Renat, iar instanța de apel nu a concretizat care acțiuni/inacțiuni ale inculpatului de inducerea în eroare a părții vătămate, au avut loc.

Menționează, că din anul 2015, inculpatul Cojocari Renat a practicat activitate de prestator servicii de reparație a frigiderilor în mod particular, susținând o stagiune primară la atelierul martorului Gavrilan Gheorghe, fapt confirmat de ultimul. De asemenea, și martorul Umar Renat a declarat că cunoaște cu certitudine că Cojocari Renat se ocupă cu reparația frigiderelor din anul 2015.

În acest sens, conchide apărarea că în acțiunile inculpatului Cojocari Renat, nu s-a constatat elementul de inducere în eroare cu prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, după un plan bine determinat din timp, intenționat, sub pretextul acordării serviciilor de reparație a frigiderilor, însușind bani în sumă de 250 euro.

Mai mult, precizează că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că în cazul sustragerii este necesar ca bunurile să intre în posesia de fapt ilegală a unei anumite persoane, care obține în rezultat posibilitatea de a dispune de acele bunuri ca de bunurile sale personale, și anume că masa patrimonială a părții vătămate este diminuată în aceeași proporție în care sporește masa patrimonială a făptuitorului.

Susține, că în acțiunile lui Cojocari Renat nu s-a constatat nici latura subiectivă a infracțiunii incriminată acestuia, or, primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform art. 190 Cod penal, doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de ale sustrage și nu avea intenția să onoreze angajamentul asumat, însă în speță martorul Romanciuc Dmitrii a confirmat faptul că inculpatul Cojocari Renat în luna decembrie a adus modelele de sticle și a comandat confecționarea geamurilor-vitrină conform înțelegerii dintre partea vătămată și inculpat, ultimul achitând și un avans.

Astfel, concluzionează că intenția inculpatului la momentul primirii bunurilor de la partea vătămată, era de a executa angajamentul asumat, or, în

lipsa scopului de cupiditate, fapta nu urmează a fi calificată potrivit art. 190 Cod penal, întrucât acțiunile/inacțiunile lui Cojocari Renat, reprezintă o neexecutare în termenul stabilit a obligațiilor care decurg din contractul de prestări servicii.

6. Procurorul, a depus referință la recursul declarat de apărare, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Indică în susținerea referinței, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu argumentele invocate de recurent, iar decizia conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, recursul ordinar declarat de către apărare urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri nemotivate și contradictorii, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul prevederilor art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi – evazivi, reprezintă motiv de casare.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat de apărare, acesta a invocat temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în

cazurile când *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*.

Raportând temeiul de casare invocat la circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide asupra temeiniciei argumentelor din recursul apărării, deoarece în speță nu au fost întrunite elementele infracțiunii, prin urmare stabilind incidența în respectiva speță a temeiului de casare prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Din analiza argumentelor invocate în recurs, rezultă că apărarea invocă dezacordul cu soluția instanței de apel prin care Cojocari Renat a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, și i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, echivalentul a 50 000 lei.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, de către prima instanță Cojocari Renat a fost achitat de sub învinuirea înaintată în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, *din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii*, stabilind că probele cercetate în ședința de judecată, nu demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, în speță nefiind constatată în acțiunile inculpatului atât latura obiectivă, precum și latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie.

La rândul său, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către partea acuzării, a ajuns la concluzia că prima instanță neîntemeiat a apreciat circumstanțele cauzei privind învinuirea înaintată lui Cojocari Renat, considerând că din probele administrate la materialele cauzei rezultă vinovăția lui Cojocari Renat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal (în redacția Legii nr. 179/26.07.2018), stabilind că Cojocari Renat a recurs la utilizarea unor metode dolosive, apte a induce și a menține în eroare partea vătămată la încheierea și executarea acordului încheiat.

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează, că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Instanța de recurs reține, că acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Colegiul penal lărgit notează că din analiza materialelor cauzei, rezultă cert că prima instanță a apreciat obiectiv cumulul de probe administrat la urmărirea penală și examinat în ședința de judecată și ca urmare corect a adoptat soluția de achitare a inculpatului Cojocari Renat de sub învinuirea înaintată în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, pe când argumentele expuse de către instanța de apel în susținerea soluției adoptate, prin care

Cojocari Renat a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, sunt lipsite de suport juridic.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel, ajungând la concluzia privind casarea sentinței și pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cojocari Renat a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, la pronunțarea acestei soluții nu a luat în considerație că de fapt Cojocari Renat a avut ca scop de a executa reparația geamurilor-vitrine de la frigider, iar în acest sens a întreprins și careva acțiuni, și anume că, preluând sticlele de la frigider care urmau a fi reparate, ultimul s-a adresat cu solicitarea de a fi efectuată comanda geamurilor-vitrine, la o companie care se ocupă cu confecționarea acestora, fapt confirmat de către martorul Romaniuc Dmitri, care a preluat comanda.

Mai mult, prima instanță corect a apreciat și a reținut circumstanța că inculpatul Cojocari Renat, din anul 2015 practica prestarea serviciilor de reparație a frigiderelor, or, acest fapt a fost confirmat nemijlocit de către martorii Gavrilan Gheorghe și Rahimbaev Umar.

La acest segment, Colegiul penal lărgit menționează, că *latura obiectivă* a infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, se manifestă prin: 1) fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inațiuni) – a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică sustragerea lor; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

De asemenea, acțiunea adiacentă se exprimă prin: 1) inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane; 2) această inducere în eroare să fie săvârșită prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate; 3) această inducere în eroare să reclame, după caz, următoarele circumstanțe: eroarea, în care victima este indusă, presupune că la încheierea actului juridic nul sau anulabil a existat o falsă reprezentare referitoare la natura actului juridic; calitățile substanțiale ale obiectului actului juridic; părțile actului juridic (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic); încheierea actului juridic nul sau anulabil a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean al uneia dintre părțile la acest act.

Latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie se manifestă, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă și scopul fiind de cupiditate.

Având în vedere cele menționate supra, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă o discrepanță între cele reținute și conținutul real al probelor, ignorând unele aspecte evidente, ce au dus în consecință la pronunțarea unei concluzii greșite cu privire la vinovăția inculpatului Cojocari Renat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Astfel, contrar concluziilor instanței de apel, Colegiul penal lărgit, în deplin acord cu prima instanță, apreciază că, la caz, probele administrate în cadrul urmăririi penale, ulterior examinate în cadrul cercetării judecătorești, nu demonstrează vinovăția lui Cojocari Renat în săvârșirea infracțiunii incriminate, or, în acțiunile inculpatului nu s-a constatat prezența elementelor constitutive ale infracțiunii de escrocherie.

Prin urmare, instanța de recurs este solidară argumentelor invocate de către apărare referitor la faptul că inculpatul și partea vătămată sunt în prezența relațiilor civile, or, limita între un acord civil și escrocherie este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna-credință a părților, iar în cazul escrocheriei, prin intenția inducerii în eroare și prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase.

Din analiza materialelor cauzei, Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia menținerii sentinței, ca fiind întemeiată și legală, adoptată cu respectarea prevederilor art. 384, 385 Cod de procedură penală, deoarece prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate pentru a concluziona asupra lipsei în acțiunile inculpatului a elementelor componente ale infracțiunii de escrocherie incriminată lui Cojocari Renat.

Totodată, prima instanță corect a reținut că în speță nu s-a demonstrat faptul că inculpatul Cojocari Renat, când a primit banii, urmărirea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat și să ducă în eroare partea vătămată.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit, susținând concluziile primei instanțe, subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, hotărârea din 21 ianuarie 1999; Helle c. Finlandei, hotărârea din 19 decembrie 1997*).

Având în vedere considerentele menționate, Colegiul penal lărgit constată prezența în speța dedusă judecății a erorii de drept invocată de către apărare și prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel, în cazul când nu au fost

întrunite elementele infracțiunii, deoarece instanța de apel a constatat vinovăția lui Cojocari Renat în infracțiunea incriminată, nefiind stabilite mijloacele de probă prin intermediul cărora să se constate elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie, astfel impunându-se menținerea sentinței pronunțate în speță, apelul fiind greșit admis de către instanța de apel.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că instanța de apel a comis eroarea de drept prevăzută de lege ca temei de casare, invocată în recursul părții apărării, neîntemeiat a dispus casarea sentinței primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care greșit l-a recunoscut vinovat pe Cojocari Renat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, în aceste condiții constatându-se admiterea greșită a apelului procurorului, fapt ce impune casarea deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a sentinței primei instanțe.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul Cuzmenco Irina în numele inculpatului Cojocari Renat, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui Cojocari Renat xxxxx și se menține sentința Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 20 decembrie 2019, prin care:

Cojocari Renat xxxxx învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost achitat, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **06 august 2021.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion